

Сумський державний педагогічний університет

імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут культури і мистецтв

Кафедра хореографії та музично-інструментального виконавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач аспірантури та докторантури

Чистякова І.А. Чистякова І.А.

» вересня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Технології експериментального дослідження у сфері музичної освіти

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітньо-наукова програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

Мова навчання українська

Погоджено науковою радою Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

« 09 » вересня 2022 р.

Голова

Кудріна О.Ю. Кудріна О.Ю.

доктор економічних наук, професор

Розробники:

1. Єременко Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

О.В. Єременко, доктор педагогічних наук, професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	третій (освітньо-науковий)	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
		8 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		22 год.	4 год.
		Лабораторні	
Загальна кількість годин – 90			
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Консультації:	
		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета курсу – сприяти становленню соціально відповідальних висококваліфікованих докторів філософії (Ph.D.), зокрема, сприяти реалізації науково-дослідницькому напрямку їх підготовки з метою формування методологічної культури та опанування технології науково-дослідницької діяльності у сфері музичної освіти. Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Технології експериментального дослідження у сфері музичної освіти» забезпечує оволодіння інтегральною компетенцією, а також загальними та фаховими компетенціями відповідно до освітньо-наукової програми «Середня освіта (Музичне мистецтво)»: ЗК 1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу, пошуку, синтезу та критичної обробки інформації з різних джерел в процесі науково-дослідницької діяльності; ЗК 2 – Здатність застосовувати наукові знання у дослідницько-інноваційній, пошуковій та практичній діяльності на засадах академічної культури наукової етики, принципів академічної доброчесності; ЗК 5 – Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність, уміння працювати в міжнародному контексті; ЗК 6 – Здатність виявляти дослідницьку ініціативу та наполегливість щодо поставлених завдань і професійних обов'язків у музично-освітньому середовищі, спроможність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; ЗК 7 – Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді задля досягнення спільної науково-педагогічної мети, управління науковими проектами; ЗК 8 – Здатність навчатися і самонавчатися, працювати автономно у сучасному музично-освітньому середовищі; СК 1 – Здатність володіти концептуальними та методологічними знаннями з музично-педагогічної освіти; СК 2 – Здатність до наукової діяльності в межах спеціальності на основі сучасних методологічних підходів в умовах сприятливого освітнього середовища; СК 3 – Здатність виконувати авторські дослідження, виявляти актуальні феномени в освітньому процесі для наукового пошуку; СК 4 – Здатність володіти навичками дослідницької майстерності, професійними дослідницькими вміннями та прогнозувати результати наукового пошуку, ініціювати, розробляти, обґрунтовувати, експериментально перевіряти й

упроваджувати ефективні оригінальні методики та інноваційні проекти у музично-освітньому середовищі; СК 6 – Здатність розробляти та впроваджувати науково-методичне забезпечення в освітній процес, використовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію знань, сучасні засоби і моделі у музичній освіті; СК 7 – Здатність володіти навичками педагогічної майстерності, методами педагогічної діагностики, професійними вміннями із передачі знань та прогнозувати результати музично-освітнього процесу.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Опанування дисципліни «Філософсько-методологічні основи наукових досліджень» сприяє опануванню дисципліни «Технології експериментального дослідження у сфері музичної освіти».

3. Результати навчання за дисципліною

<p>Знання: поняттєво-термінологічного апарату, оцінної діяльності в контексті прогнозування розвитку феноменів у музичній освіті.</p> <p>Уміння: системно використовувати тезаурус у площині фахової підготовки викладачів музичних дисциплін, здійснювати оцінювальну діяльність як передумову досягнення продуктивного результату в освітньому процесі.</p> <p>Комунікація: застосовувати методики систематизації музично-педагогічного тезаурусу під час реалізації освітнього процесу у закладах різних рівнів у комунікації між суб'єктами.</p>	ПРН 1	<p>Оволодіння аналітичним мисленням, методиками систематизації музично-педагогічного тезаурусу, прогнозування розвитку феноменів у музичній освіті на підставі отриманих валідних даних, аргументування власних оцінних суджень.</p>
<p>Знання: сучасних моделей, засобів і технологій здійснення музично-освітнього процесу.</p> <p>Уміння: розробляти та впроваджувати сучасні моделі засоби і технології реалізації музично-освітнього процесу як основи його науково-методичного забезпечення.</p> <p>Комунікація: використовувати сучасні методичні засоби в музично-освітній діяльності з використанням комунікативних підходів.</p>	ПРН 4	<p>Розробляти та впроваджувати науково-методичне забезпечення освітньої діяльності, сучасні моделі, засоби і технології організації та здійснення музично-освітнього процесу.</p>

<p>Знання: особливостей різних видів діяльностей у професійній сфері на різних рівнях музично-освітнього процесу задля розвитку власного загальнонаукового та загальнокультурного рівнів.</p> <p>Уміння: удосконалювати та розвивати загальнонауковий та загальнокультурний рівень, застосовувати різні види діяльності у професійній сфері викладача музичних дисциплін.</p> <p>Комунікація: спроможність до взаємодії з урахуванням специфіки професійної діяльності викладача музичних дисциплін.</p>	<p>ПРН 6</p>	<p>Бути спроможним вдосконалювати та розвивати власний загальнонауковий та загальнокультурний рівень, застосовувати широкий спектр діяльностей у професійній сфері на різних рівнях музично-освітнього процесу в умовах саморозвитку впродовж життя.</p>
<p>Знання: специфіки інтеграції в інноваційній, дослідницькій, мистецькій, освітній діяльності.</p> <p>Уміння: особливостей застосування інтеграційних та міжпредметних зв'язків в інноваційній дослідницькій мистецько-освітній сферах діяльності.</p> <p>Комунікація: застосовувати положення інтеграції та міжпредметних зв'язків під час реалізації освітнього процесу у закладах різних рівнів у комунікації між суб'єктами.</p>	<p>ПРН 7</p>	<p>Демонструвати інтеграцію знань та міжпредметні зв'язки в інноваційній, дослідницькій, мистецькій, освітній діяльності.</p>
<p>Знання: діагностичних засобів задля з'ясування сформованості музичних і професійних компетентностей здобувачів освіти з урахуванням дослідницько-пошукових завдань.</p> <p>Уміння: здійснювати майбутніми викладачами музичних дисциплін діагностику сформованості музичних і професійних компетентностей здобувачів освіти</p> <p>Комунікація: застосовувати діагностичний апарат та методи під час реалізації освітнього процесу у закладах різних рівнів у комунікації між суб'єктами.</p>	<p>ПРН 8</p>	<p>Діагностувати сформованість музичних і професійних компетентностей здобувачів освіти згідно з дослідницько-пошуковими завданнями.</p>
<p>Знання: складових наукової та педагогічної етики у музично-педагогічній діяльності.</p> <p>Уміння: застосовувати положення наукової та науково-педагогічної етики як основи мистецько-дослідницької та музично-педагогічної діяльності.</p>	<p>ПРН 10</p>	<p>Використовувати наукову та педагогічну етику у мистецько-дослідницькій та музично-педагогічній діяльності.</p>

<p>Комунікація: застосовувати положення наукової та науково-педагогічної етики під час комунікації між суб'єктами.</p>		
<p>Знання: інформації з диференційованих джерел, бібліографічних ресурсів та інших баз даних задля забезпечення підготовки фахівців музичних дисциплін.</p> <p>Уміння: демонструвати пошук та аналіз інформації з різних джерел та бібліографічних ресурсів, а також використовувати науково-метричні бази даних.</p> <p>Комунікація: спроможність до взаємодії з приводу опрацювання наукових джерел та баз даних.</p>	<p>ПРН 12</p>	<p>Демонструвати спроможність здійснювати пошук та аналіз інформації з диференційованих джерел, послуговуватися бібліографічними ресурсами, базами даних, науково-метричними базами.</p>

4. Критерії оцінювання навчальних досягнень

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти
90 – 100	Здобувач освіти володіє ґрунтовними систематизованими компетентностями з навчальної дисципліни «Теоретико-методичні засади фахової підготовки викладача музичних дисциплін» у межах програми, здатен повною мірою використовувати набуті знання у професійній діяльності.
82 – 89	Здобувач освіти володіє комплексними знаннями з навчальної дисципліни у межах програми, здатен достатньою мірою використовувати набуті компетентності у професійній діяльності.
74 – 81	Здобувач освіти володіє комплексними навчальними досягненнями з дисципліни у межах програми, спроможний частково використовувати їх у професійній діяльності
64 – 73	Здобувач освіти володіє задовільним обсягом компетентностей з навчальної дисципліни у межах програми, спроможний до задовільного використання їх у професійній діяльності.
60 – 63	Здобувач освіти володіє задовільним обсягом компетентностей з навчальної дисципліни у межах програми, здатен до мінімального використання набутих навчальних досягнень у професійній навчальній діяльності.
35 – 59	Здобувач освіти володіє незадовільним обсягом навчальних досягнень з дисципліни, неспроможний використовувати їх у професійній діяльності
1 – 34	Здобувач освіти не володіє компетентностями з навчальної дисципліни, не здатен використовувати їх у професійній діяльності.

Розподіл балів (залік)

Поточний контроль				Сума	Загальна сума
РОЗДІЛ 1		РОЗДІЛ 2			
ТТ1	ТТ2	ТТ3	ТТ4	75	100
18	18	20	19		
Контроль самостійної роботи					
6	6	7	6	25	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проєкту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засоби підсумкового оцінювання: залік.

6. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ПЕДАГОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ.

Тема 1. Робота над першоджерелами і добір інформаційного матеріалу.

Тема 2. Методи дослідження.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 3. Основні етапи проведення дослідно-експериментальної роботи.

Тема 4. Обробка та узагальнення результатів експериментальних досліджень.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ПЕДАГОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ.

Тема 1. Робота над першоджерелами і добір інформаційного матеріалу. Обґрунтовується значення обраного інформаційного матеріалу дослідником для подальшої експериментальної роботи. Адже достовірність інформаційного матеріалу в музичній освіті, а також результати експерименту залежать від рівня обізнаності здобувача освіти з першоджерелами.

Тема 2. Методи дослідження. Пропонується класифікація методів відповідно до мети дослідження, джерел накопичення інформації, логіки проведення дослідження, способу обробки й аналізу даних та ін. Обґрунтовується розподіл методів наукового пошуку на емпіричні й теоретичні. Зазначається доцільність дотримання вимог щодо методів наукового пошуку.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 3. Основні етапи проведення дослідно-експериментальної роботи. Розглядаються основні етапи проведення дослідно-експериментальної роботи: підготовчо-організаційний, діагностично-оцінювальний (констатувальний), формувальний, узагальнювальний (контрольний), корегуючий.

Тема 4. Обробка та узагальнення результатів експериментальних досліджень. Розглядається значення статистичної обробки результатів дослідження, їх аналіз та інтерпретація в обґрунтуванні валідності та надійності висновків експерименту.

7.2 Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	у тому числі						у тому числі					
	Усього	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р	Усього	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р
РОЗДІЛ 1. ПЕДАГОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ.												
Тема 1. Робота над першоджерелами і добір інформаційного матеріалу	22	2	6			14	22	2				20
Тема 2. Сутність та зміст підготовки фахівців у галузі музичної освіти: вітчизняний досвід	24	2	6			16	22		2			20
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ												
Тема 3. Основні етапи проведення дослідно-	22	2	4			16	22	2				20

експериментальної роботи												
Тема 4. Обробка та узагальнення результатів .експериментальних досліджень.	22	2	6			14	24	2	2			20
Усього годин	90	8	22			60	90	6	4			80

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Робота над першоджерелами і добір інформаційного	2	2
2	Сутність та зміст підготовки фахівців у галузі музичної освіти: вітчизняний досвід	2	
3	Основні етапи проведення дослідно-експериментальної роботи	2	2
4	Обробка та узагальнення результатів .експериментальних досліджень.	2	2
	Усього:	8	6

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Робота над першоджерелами і добір інформаційного	6	
2	Сутність та зміст підготовки фахівців у галузі музичної освіти: вітчизняний досвід	6	2
3	Основні етапи проведення дослідно-експериментальної роботи	4	
4	Обробка та узагальнення результатів .експериментальних досліджень.	6	2
	Усього:	22	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Робота над першоджерелами і добір інформаційного	14	20
2	Сутність та зміст підготовки фахівців у галузі музичної освіти: вітчизняний досвід	16	20
3	Основні етапи проведення дослідно-експериментальної роботи	16	20
4	Обробка та узагальнення результатів .експериментальних досліджень.	14	20
	Усього:	60	80

8. Рекомендована література

Базова

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
2. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: *навч. посібник*. Вид. Центр «Академія», 2006. 257 с.
3. Вступ до акмеології мистецької освіти: Козир А.В., Федоришин В.І.: [навч.-метод. посіб.]. Київ: НПУ імені МП Драгоманова, 2012. 260 с.
4. Демченко О.М. Діагностичний підхід до професійно-творчих робіт студентів: особливості впровадження і результативність. Педагогічні науки. Суми, Сумський ДПУ імені А.С.Макаренка, 2006. С. 251–257.
5. Дороніна М. С. Технологія наукових досліджень (схеми та приклади): *навч. посібн.* Харків: ІНЖЕК, 2006. 100 с.
6. Єременко О.В. Основи магістерської підготовки. Теорія і практика реалізації в системі музично-педагогічної освіти : *навч.-метод. посіб.* Суми : Мрія-1, 2012. 292 с.
7. Єременко О.В. Підготовка магістрів музичного мистецтва: теорія і методика навчання : *монографія*. Київ: Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, 2009. 434 с.
8. Ковалев А. И. Прологомены к методам научным исследований: учебн. пособ. Харьков: ВИД «ИНЖЕК», 2005. 312 с.
9. Козир А.В. Акмеологічний підхід до формування професійної майстерності викладачів мистецьких дисциплін. *Художньо-освітній простір України в контексті новітньої історії: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конференції*. Київ: «Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2007. С.210-214.
10. Козир А.В. Основні тенденції розвитку мистецької освіти на сучасному етапі// Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти: *журнал*. Донбаський державний педагогічний університет, державний вищий навчальний заклад. Вип.3, 2016. С. 25–37
11. Oleksyuk O. Psychological and pedagogical conditions of multicultural competence of future specialists in medical and pharmaceutical industry* NV Alohina, TV Lutaieva 2015. С.86-94
12. Олексюк О.М. Мистецька освіта в контексті нової педагогічної парадигми. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі : науковий журнал*. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. № 2. С. 4-8.
13. Олексюк О.М. Ціннісно-сміслові орієнтири наукової педагогічної школи у вищій мистецькій освіті. *Духовність особистості в системі мистецької освіти : зб. пр. наук. шк. д-ра пед. наук, проф. О.М. Олексюк*. Київ. Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. С. 6–16.
14. Основи педагогічних досліджень: *навчально-методичний посібник* /О.П. Рудницька, А.Г. Болгарський, Т.Ю. Свистельнікова. Київ, 1998. 143 с.
15. Растригіна А.М. Інтеграція цифрових технологій у мистецький освітній простір ВНЗ. *Наукові записки*. Серія: Педагогічні науки. Вип.163. Кропивницький: РВВ ЦДПУ імені Володимира Винниченка, 2018. С.32-39
16. Реброва О. Є. Термінологічна функціональна грамотність фахівців мистецької освіти в парадигмі організаційної науки – тектології. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені*

Володимира Винниченка. Вид.: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. Сер. : Педагогічні науки. 2016. Вип. 143. С. 3-7.

17. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: *навчальний посібник*. Київ: Видавничий дім «Слово», 2006. 240 с.

Допоміжна

1. Білуха М. Т. *Методологія наукових досліджень: підручник*. Київ: АБУ, 2002. 480 с.

2. Козир А.В. Аналіз зарубіжного досвіду з проблеми формування професійної майстерності викладачів мистецьких дисциплін // *Наук. часопис Нац. пед. ун-ту імені М.П. Драгоманова: збірник наукових праць*. Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова. Т.14. 2007. С.88-92.

3. Козир А.В. Інтеграційний аспект підготовки викладачів мистецьких дисциплін/ *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи: журнал*. Київ, 2012. С.206-212.

4. Крушельницька О.В. *Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник*. Київ: Кондор, 2003. 192 с.

5. Кузнецова О. Основні тенденції розвитку музично-просвітницької діяльності в Україні: історія та сьогодення. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2018. Вип. 25(2). С. 36-40.

6. Кузнецова О. Іншомовна освіта в сучасних європейських соціально-економічних реаліях. *Теоретичні питання культури, освіти та виховання*. 2015. № 51. С. 25-29.

7. Лабунець В.М. Інноваційні технології інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики: теорія та методика : *монографія*; Вид.: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2014. 351 с.

8. *Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов*. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

9. П'ятницька – Позднякова І.С. *Основи наукових досліджень у вищій школі: навчальний посібник*. Київ, 2003. 116 с.

10. Реброва О. Є. Науково-дослідницька діяльність майбутніх учителів мистецьких дисциплін у процесі формування художньо-ментального досвіду. *Наука і освіта*. Київ, 2012. № 8. С. 136-140.

11. Рудницька О.П. *Педагогіка: загальна та мистецька*. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 284 с.

12. Черній А.М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця: *посібник для аспірантів і здобувачів наук.ступеня / за ред.І.І. Ібатуліна*. Київ: Арістей, 2004. 232 с.

9. Методичне забезпечення

Робоча програма здійснюється за наявності дидактичних та ілюстративних матеріалів, а також навчально-методичного матеріалу (посібників, монографій, наукових розробок, популярної літератури та електронних ресурсів з організації та проведення педагогічного експерименту у сфері музичної освіти).